

Kritéria a způsob hodnocení profilové části maturitní zkoušky z předmětu Český jazyk a literatura

Písemná část zkoušky – maturitní písemná práce

Zadání maturitní písemné práce: zadání MPP obsahuje název zadání, způsob zpracování zadání a popřípadě výchozí text k zadání. Součástí výchozího textu k zadání může být i obrázek, graf. Žák může do své maturitní písemné práce funkčně začlenit výchozí text. Pouhé opsání výchozího textu se však nezapočítává do celkového rozsahu maturitní písemné práce, nejedná se totiž o autorský text žáka, který bychom mohli hodnotit. Totéž platí, pokud žák doslovně převeze téma zadání jako nadpis (nepočítá se do rozsahu).

Rozsah MPP: minimální rozsah je 250 slov, maximální rozsah omezen není.

Čas (délka konání) maturitní písemné práce: 150 minut (včetně zadání).

Způsob záznamu: žák dostane záznamový arch, do kterého bude práci psát. Práce bude psána ručně s rozlišením velkých a malých písmen.

Způsob a kritéria hodnocení: práce se boduje v 6 kritériích (v každé lze získat maximálně 5 bodů), celkově žák může získat 30 bodů.

Hranice úspěšnosti: žák musí získat 12 a více bodů, aby u maturitní písemné práce prospěl.

Hodnocení podle 6 kritérií:

1A – naplnění tématu a úroveň jeho zpracování, funkčnost zpracování tématu (žák nesmí dostat 0 bodů z tohoto kritéria, jde o vylučovací kritérium, při 0 bodech se práce dále nehodnotí a žák dostane celkově z práce 0 bodů, tj. z MPP má hodnocení stupněm nedostatečný),

1B – splnění zadaného útvaru a komunikační situace,

2A – pravopis a tvarosloví,

2B – slovní zásoba (oblast lexika),

3A – syntax,

3B – kompozice a výběr tematických složek; soudržnost textu, jeho členění, argumentace, úprava.

Celkové hodnocení písemné zkoušky:

Dosažené body	Stupeň prospěchu
30 – 26	výborný
25 – 21	chvalitebný
20 – 16	dobrý
15 – 12	dostatečný
11 – 0	nedostatečný

Postup při hodnocení opsané maturitní písemné práce:

Předmětem hodnocení je pouze autorský text žáka. Text prokazatelně převzatý z dostupného zdroje se nezapočítává do celkového rozsahu maturitní písemné práce, a není tedy předmětem hodnocení.

V takovém případě maturitní písemná práce nesplňuje stanovený minimální rozsah, a je tedy celkově hodnocena 0 body a žák neprospěl.

Výchozí text k zadání písemné práce (je-li součástí zadání):

V zadání je uvedeno, zda a jakým způsobem má být výchozí text ve vlastní práci použit. Některé typy výchozích textů slouží jako inspirační zdroj, jiné přinášejí základní informace pro zpracování maturitní písemné práce nebo pokyny k napsání práce.

Některé funkce výchozího textu:

Inspirativní funkce

Výchozí text má v rámci zadání různé funkce – může být inspirací, navozovat atmosféru k psaní, tak tomu bývá především u útvarů uměleckého stylu, např. v případě líčení nebo vypravování.

Specifikovaná funkce – pokyny k napsání práce

V zadání může být také přímo uvedeno, jak s výchozím textem zacházet - např. u vypravování může výchozí text tvořit začátek nebo konec vypravování (ve zpracování je pak přesně uvedeno: vypravování, které je zakončeno výchozím textem, nebo vypravování, které má na výchozí text navazovat).

Informativní funkce

Může také poskytovat informace, které je třeba využít při tvorbě textu: např. uvedení informace k napsání motivačního dopisu / žádosti nebo uvedení základních informací pro vysvětlení nějakého problému, z nichž má žák při tvorbě vyjít.

Počítání slov:

Jako jedno slovo se počítají:

- předložky jednoslovné (s = 1 slovo; za účelem = 2 slova)
- spojky, zájmena
- citoslovce (*ach ouvej* = 2 slova)
- zkratky a zkratková slova (ZUŠ = 1 slovo; Čedok = 1 slovo)
- víceslovná vlastní jména a názvy (*Petra Nováková* = 1 slovo; *Kutná Hora* = 1 slovo)
- číslovky (*5 lidí* = 2 slova; *pět lidí* = 2 slova; *sedm set dvacet korun* = 2 slova)
- rozepsané datum (*29. října 2020* = 1 slovo; *V Olomouci 25. října 2020* = 3 slova)
- adresy (*anka@seznam.cz* = 1 slovo, *Werichova 20* = 1 slovo, *779 00 Olomouc* = 1 slovo)
- složená přídavná jména (česko-anglický slovník = 2 slova)

Ústní část zkoušky – ústní zkouška před zkušební maturitní komisí

Kritéria hodnocení ústní zkoušky:

- Žák musí odevzdat svůj seznam literárních děl ve stanoveném termínu a sestavený podle daných kritérií – viz webové stránky školy a pokyny vyučujících.
- Pokud žák neodevzdá seznam literárních děl, nebo jej nesestavil podle stanovených kritérií, bude dílo losovat ze školního seznamu literárních děl.
- Žák si vylosuje jedno téma ze svého seznamu literárních děl – v jeden den se nemůže opakovat stejné téma.
- Žák se připravuje 20 minut, zkouška trvá nejdéle 15 minut.
- Žák má k dispozici pracovní list k vylosovanému dílu a obecnou strukturu ústní zkoušky.
- U zkoušky musí žák prokázat vědomosti a dovednosti podle obecné struktury ústní zkoušky.
- Za každé dílčí kritérium A–G získává žák 0 – 4 body, nejvýše tedy 28 bodů.
- Hranice úspěšnosti je 13 bodů.

Celkové hodnocení ústní zkoušky:

Dosažené body	Stupeň prospěchu
28 – 25	výborný
24 – 21	chvalitebný
20 – 17	dobrý
16 – 13	dostatečný
12 – 0	nedostatečný

OBECNÁ STRUKTURA ÚSTNÍ ZKOUŠKY

Kritérium	Dílčí část	Ověřované vědomosti a dovednosti/označení kritéria
LITERÁRNĚ HISTORICKÝ KONTEXT	Představení autora v širším literárně historickém kontextu Představení díla v kontextu autorovy tvorby	A: zařazení autora do období, směru, k literárnímu hnutí, současníci a jejich tvorba celková charakteristika tvorby autora včetně daného díla

CHARAKTERISTIKA UMĚLECKÉHO TEXTU	Analýza uměleckého textu	B: zasazení výňatku do kontextu díla, téma, motivy, časoprostor, forma a kompoziční výstavba, druh a žánr C: vypravěč/lyrický subjekt, vyprávěcí způsob, postavy, typy promluv, u poezie veršová výstavba D: jazykové prostředky a jejich funkce ve výňatku, tropy a figury a jejich funkce ve výňatku
CHARAKTERISTIKA NEUMĚLECKÉHO TEXTU	Analýza neuměleckého textu	E: souvislost mezi výňatky, myšlenková a obsahová výstavba textu, komunikační situace, možné interpretace textu: domněnky a fakta, podstatné a nepodstatné informace F: funkční styl, slohové postupy, slohový útvar, kompoziční výstavba výňatku, jazykové prostředky a jejich funkce ve výňatku
VÝPOVĚĎ V SOULADU S JAZYKOVÝMI NORMAMI A JAZYKOVOU KULTUROU	Celková úroveň vyjadřování	G: dodržení jazykové normy a jazykové kultury

Celkové hodnocení profilové zkoušky z předmětu Český jazyk a literatura

Profilová zkouška z předmětu Český jazyk a literatura se skládá ze dvou samostatně hodnocených částí. Při celkovém hodnocení zkoušky se tedy vychází z hodnocení obou částí: hodnocení maturitní písemné práce tvoří 40 procent a hodnocení ústní zkoušky 60 procent celkového hodnocení profilové zkoušky z předmětu Český jazyk a literatura.

Žák musí úspěšně vykonat obě části profilové zkoušky, a to dle kritérií uvedených výše.

Celkové hodnocení se řídí klasifikační stupnicí:

1	výborný
2	chvalitebný
3	dobrý
4	dostatečný
5	nedostatečný

Vypracovala PaedDr. Eva Knoppová, předsedkyně PKČJL.

PKČJL projednala a schválila dne 20. 1. 2026.

Ředitelka školy Mgr. Šárka Hynková dokument schválila dne 27. 1. 2026.